

PODKLADY A METODY POUŽÍVANÉ PŘI VÝPOČTU TECHNICKÝCH REZERV ŽIVOTNÍCH POJIŠTĚNÍ

Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, stejně jako ostatní pojišťovny, je povinna vytvářet tzv. technické rezervy, které slouží na úhradu jejich závazků vzniklých z pojišťovací činnosti. Těmito závazky jsou výplaty pojistného plnění, které je pojišťovna povinna vyplatit svým klientům, pokud u nich došlo k událostem krytým pojistnou smlouvou.

Vznik závazků z pojišťovací činnosti je velmi pravděpodobný a v některých případech dokonce zcela jistý. Není však předem známa výše těchto závazků, neboť pojišťovna nemůže přesně předvídat, kolik nastane pojistných událostí a jakého budou rozsahu. Proto při stanovování technických rezerv jsou používány matematicko-statistické metody.

V rámci životního pojištění tvoří pojišťovna následující rezervy:

Rezerva pojistného životních pojištění

Rezerva pojistného životních pojištění se vytváří podle jednotlivých smluv životního pojištění. Je určena ke krytí budoucích závazků pojišťovny vyplývajících z pojistné smlouvy (při úmrtí nebo dožití pojištěného). Při výpočtu se používá stejných statistických dat a též technické úrokové míry, jichž bylo použito při výpočtu sazeb pojistného.

Rezerva pojistného životních pojištění představuje hodnoty závazků pojišťovny vypočtené pojistně matematickými metodami včetně již přiznaných a připsaných podílů na zisku a rezerv nákladů spojených se správou pojištění, a to po odpočtu hodnoty budoucího pojistného.

Rezerva se skládá z kladné části rozdílu netto rezerva mínus zillmerizace (započtení současné hodnoty budoucích splátek doposud nesplacených počátečních nákladů) a již připsaných podílů na zisku. Záporná hodnota rezervy se nahradí nulovými hodnotami.

Rezerva pojistného pro případ dožití bývá též nazývána kapitálová hodnota. Tvoří se z „ukládací“ části pojistného, tj. z celého pojistného hrazeného pojistníkem poníženého o pojistné pro případ smrti, pojistné za připojištění a náklady pojišťovny.

Bližší vysvětlení podkladů použitých při výpočtu rezervy pojistného životních pojištění

Technická úroková míra

Technická úroková míra je úroková míra, kterou pojišťovna používá při kalkulaci pojistného v životním pojištění, a to k diskontování částky, kterou bude muset podle příslušných úmrtnostních tabulek vyplatit, k okamžiku uzavření pojištění. Stejná technická úroková míra se používá i k výpočtu rezerv pojistného a představuje zhodnocení rezervy pojistného životních pojištění, na které má klient smluvní nárok.

Výše technické úrokové míry je uvedena v pojistných podmínkách, které jsou součástí pojistné smlouvy, nebo na pojistce.

Statistická data

Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group v životním pojištění při výpočtu pojistného i rezervy pojistného životních pojištění využívá následující úmrtnostní tabulky (statistiky úmrtnosti obyvatelstva) Českého statistického úřadu:

- pro produkty sjednávané v letech 1996 až 2003 – úmrtnostní tabulky z roku 1993
- pro produkty sjednávané od roku 2004 do 20. 12. 2012 – úmrtnostní tabulky z roku 2001
- pro produkty sjednávané od 21. 12. 2012 – úmrtnostní tabulky z roku 2009

Náklady

Při výpočtu pojistného i rezervy jsou uvažovány následující náklady:

- počáteční: předpokládané náklady vynaložené v souvislosti s uzavřením smlouvy, např. provize pro zprostředkovatele, poplatky za lékařské prohlídky a výpisy ze zdravotní dokumentace apod.

- správní náklady: předpokládané náklady vynakládané během trvání pojištění, zpravidla náklady na správu či změny pojistných smluv, korespondenci, nájem budovy, mzdové náklady apod.
- inkasní náklady: předpokládané náklady spojené s úhradou pojistného, např. cena složenky, poplatky na pohyby na účtech apod.
- a dále náklady při výplatě důchodu: předpokládané náklady spojené s výplatou důchodu.

Předpokládané náklady jsou započítány do sazby pojistného při sjednání pojištění, v průběhu pojištění se již nemění.

Rezerva na životní pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník

Rezerva se tvoří v případě investičního životního pojištění tzv. typu „unit-linked“ (též tzv. „podílový účet“), kdy na základě pojistné smlouvy nese investiční riziko pojistník. Její výše se stanoví jako souhrn závazků vůči pojištěným ve výši hodnoty jejich podílů na umístěných prostředcích pojistného z jednotlivých smluv, a to podle zásad obsažených v pojistných smlouvách.

Podílový účet je tvořen nakoupenými podílovými jednotkami jednotlivých fondů či portfolií. Hodnota účtu se určí jako suma počtu podílových jednotek jednotlivých portfolií vynásobených jejich prodejní cenou.

Hodnota účtu se navyšuje o podílové jednotky nakoupené po zaplacení běžného nebo mimořádného pojistného.

Z účtu se formou snížení počtu podílových jednotek odečítají poplatky podle platného sazebníku poplatků nebo přehledu (nákladů), poplatků a parametrů pojištění (dále jen "Přehled"). Přehled obsahuje zejména:

- poplatky za pojištěná rizika, na úhradu počátečních či průběžných nákladů / náklad na úhradu pořizovacích nákladů pojišťovny / alokační náklad, poplatek za vedení účtu, inkasní poplatek, jednorázové poplatky za úkony provedené na pojistné smlouvě na žádost pojistníka
- a dále informuje o dalších parametrech pojištění, o vyhlášeném zhodnocení pro garantované fondy, o podmínkách přesunu podílových do garantovaného fondu, o výši věrnostního bonusu, bonusu za bezeškodní průběh apod.

Aktuální Přehled platný pro Vaši pojistnou smlouvu je vystaven na www.cpp.cz v kapitole Životní a úrazové pojištění.

Rezerva na nezasloužené pojistné

Rezerva na nezasloužené pojistné se tvoří jak u životních, tak i u neživotních pojištění. Výše této rezervy odpovídá části předepsaného pojistného, která časově souvisí s následujícím účetním obdobím a stanoví se jako souhrn těchto částí pojistného vypočítaný podle jednotlivých pojistných smluv. K odhadu rezervy se používá metoda „pro rata temporis“.

Rezerva na prémie a slevy

Rezerva na prémie a slevy se tvoří ve výši souhrnu částek podílu na zisku v životním pojištění, které nebyly dosud přiřazeny k individuálním pojistným smlouvám.

Rezerva na pojistná plnění

Rezerva na pojistná plnění není diskontována na současnou hodnotu a je určena ke krytí závazků z pojistných událostí:

- v běžném účetním období vzniklých, hlášených, ale v tomto období nezlíkvovaných (RBNS);
- v běžném účetním období vzniklých, ale v tomto období nehlášených (IBNR).

Částka RBNS rezervy se stanoví jako souhrn odhadů nákladů na pojistná plnění. Rezerva na pojistná plnění se snižuje o regresy a jiné obdobné nároky pojišťovny.

Reálná hodnota IBNR rezervy se vypočítává s pomocí matematicko – statistických metod, a to na základě zkušeností z minulých období.

Rezerva na pojistná plnění rovněž zahrnuje veškeré očekávané výlohy související se zpracováním pojistných plnění.